

Krisberedskap begravningsverksamheten

Jenny Ahlén
Eva Årbrandt Johansson

Krisberedskap i begravningsverksamheten

Begravningsverksamheten är en samhällsviktig verksamhet som ska upprätthållas även under kris eller krig.

Av begravningslagen (1990:1144) framgår att huvudmannen ska vidta de beredskapsförberedelser som krävs för denna verksamhet under höjd beredskap.

Rekommendationer har tagits fram.

Krisberedskap i begravningsverksamheten

Sekretess

- Det råder i regel sekretess inom begravningsverksamheten kring beredskapsförberedelser och förberedelser för annan krishantering.
- Handlingar som upprättas inom ramen för den beredskapsplanering som gäller begravningsverksamheten omfattas av bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen. Uppgifter om beredskapsplanering kan exempelvis behöva prövas mot 15 kap. 2 § nämnda lag. Enligt denna bestämmelse gäller sekretess för uppgifter som rör verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller som i övrigt rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för Sveriges säkerhet om uppgiften röjs.

Krisberedskap i begravningsverksamheten

Förutsättningar

- 1. Ökade krav på kylförvaring, kremationer och mark för gravplatser.
- 2. Elavbrott kan medföra att varken förvaringslokaler eller kremationsugnar kan användas i normal omfattning.
- 3. Brist på tillgång till bränsle kan omöjliggöra användandet av olika maskiner, fordon och krematorierna.
- 4. Jordskred, översvämningar och annan förstörelse kan göra att kyrkogårdarna inte kan användas.
- 5. Internet, datasystem och telefoni kan slås ut.

Krisberedskap i begravningsverksamheten

- Huvudmannen för begravningsverksamheten ansvarar för verksamheten och ska bland annat tillhandahålla gravplatser, gravsättning, vissa transporter, lokal för förvaring av avliden, lokal för ceremoni och kremering.
- Sjukvårdshuvudmannen
- Närstående, begravningsbyrå, tar initiativ till att ordna med gravsättningen, om ingen annan gör det är kommunen skyldig att ordna.
- När den avlidne transporterats till och överlämnats till huvudmannen för begravningsverksamheten tar denne över ansvaret. Huvudmannen har således inte ansvar för att exempelvis identifiera avlidna eller anskaffa kistor eller motsvarande.
- Om Sverige är i krig får avliden vars död orsakats av krigsåtgärd eller smittsam sjukdom gravsättas eller kremeras trots att vad som sägs i lagen eller föreskrifter utfärdade med stöd av lagen inte kan iakttas.

Krisberedskap i begravningsverksamheten

- Markreserv och redskap – församlingen bör hålla extra gravplatsmark motsvarande kistgravar för fem procent av befolkningen inom församlingen.
- Uppsamlingsplatser
- Krematorieverksamheten
- Manuell administration - gravkarta över hela begravningsplatsen och gravregistret tas ut på papper varje månad.
- Krigsplacering
- Samverkan och nätverk – länsstyrelse och kommun, även region
- Riktlinjerna för begravningsverksamheten